

DECYZJA KOMISJI**z dnia 29 czerwca 2011 r.****w sprawie środka pomocy państwa SA.27106 (C 13/09 – ex N 614/08) którą Francja planuje wdrożyć na rzecz sektora portowego***(notyfikowana jako dokument nr C(2011) 4391)***(Jedynie tekst w języku francuskim jest autentyczny)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2011/519/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia swoich uwag ⁽²⁾, zgodnie z art. 108 ust. 2, akapit pierwszy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej ⁽³⁾ i uwzględniając te uwagi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) Pismem z dnia 4 grudnia 2008 r. władze francuskie zgłosiły, na mocy art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), program pomocy polegający na stosowaniu instrumentów podatkowych na rzecz reformy sektora portowego przewidzianej w ustawie nr 2008-660 z dnia 4 lipca 2008 r. ⁽⁴⁾. Zgłoszenie zostało zarejestrowane pod nr N 614/2008.
- (2) Celem zgłoszonego instrumentu podatkowego było wsparcie przewidzianego w ramach przeniesienia wyposażenia do działalności przeładunkowej w portach na podmioty prywatne. Instrument obejmował dwa środki: po pierwsze stopniowe obniżenie, przez okres pięciu lat, wartości dzierżawnej stanowiącej podstawę do obliczenia podatków lokalnych dla podmiotów prywatnych przejmujących wyposażenie do działalności przeładunkowej w portach, a po drugie

możliwość zwolnienia przedsiębiorstw prowadzących działalność przeładunkową z podatku od działalności gospodarczej przez samorządy lokalne zarządzające portami morskimi przez okres sześciu lat.

- (3) Pismem z dnia 11 grudnia 2008 r. Komisja wezwała władze francuskie do przekazania dodatkowych informacji nie tylko na temat zgłoszonego instrumentu podatkowego, lecz również na temat procedury przekazania przez duże porty morskie sprzętu, wyposażenia i specjalnych instalacji służących do przeładunku w portach. Na wniosek władz francuskich i służb Komisji termin na udzielenie odpowiedzi został przedłużony do dnia 9 lutego 2009 r.
- (4) Spotkanie władz francuskich i służb Komisji odbyło się w dniu 28 stycznia 2009 r. Pismem z dnia 10 lutego 2009 r. władze francuskie przekazały Komisji dodatkowe informacje.
- (5) Pismem z dnia 9 kwietnia 2009 r. (D/2165) Komisja poinformowała władze francuskie o swojej decyzji z dnia 8 kwietnia 2009 r. o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego na mocy art. 108 ust. 2 TFUE. Decyzja została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁵⁾. Decyzja Komisji dotyczy zgłoszonego instrumentu podatkowego, a także procedury przekazania sprzętu, wyposażenia i specjalnych instalacji służących do przeładunku w portach. W decyzji Komisja wezwała Francję i zainteresowane strony do przedstawienia uwag w wyznaczonym terminie.
- (6) W dniu 11 maja 2009 r. Komisja otrzymała uwagi władz francuskich (A/18191). W wyznaczonym terminie Komisja otrzymała również uwagi jednej zainteresowanej strony, a mianowicie Organizacji Europejskich Portów Morskich (ang. European Sea Ports Organisation, ESPO). Pismem z dnia 16 lipca 2009 r. (D/60307) uwagi te zostały przekazane władzom francuskim, które przedstawiły swoje komentarze do tych uwag w piśmie z dnia 27 sierpnia 2009 r. (A/28446).

⁽¹⁾ Dz.U. L 1 z 3.1.1994, s. 3.⁽²⁾ Dz.U. C 122 z 30.5.2009, s. 16.⁽³⁾ Ze skutkiem od dnia 1 grudnia 2009 r. art. 87 i 88 Traktatu WE stały się odpowiednio art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE”). W obu przypadkach treść postanowień jest zasadniczo identyczna. Do celów niniejszej decyzji odniesienia do art. 107 i 108 TFUE należy rozumieć, we właściwych przypadkach, jako odniesienia odpowiednio do art. 87 i 88 Traktatu WE.⁽⁴⁾ JORF nr 0156, 5.7.2008 r.⁽⁵⁾ Dz.U. C 122 z 30.5.2009, s. 16.

- (7) W dniu 30 listopada 2009 r. odbyło się spotkanie władz francuskich i służb Komisji. Pismami z dnia 25 stycznia 2010 r. (A/3263) i dnia 24 marca 2010 r. (A/5136) władze francuskie przekazały Komisji dodatkowe informacje.
- (8) W ramach reformy podatku od działalności gospodarczej przeprowadzonej we Francji, pismem z dnia 9 czerwca 2010 r. (D/7519) Komisja zwróciła się do władz francuskich o dodatkowe informacje. W piśmie Komisja wnioskowała o wyjaśnienie wpływu zniesienia podatku od działalności gospodarczej na zgłoszony instrument i na procedurę.
- (9) Pismem z dnia 2 lipca 2010 r. władze francuskie zwróciły się z wnioskiem o przedłużenie terminu wyznaczonego na odpowiedź. Komisja otrzymała odpowiedź władz francuskich w piśmie z dnia 4 sierpnia 2010 r. (A/11533).
- (10) W piśmie tym władze francuskie poinformowały Komisję, że wycofują zgłoszenie w zakresie obejmującym część podatkową dotyczącą możliwości zwolnienia przedsiębiorstw prowadzących działalność przeładunkową z podatku od działalności gospodarczej przez samorządy lokalne zarządzające portami morskimi przez okres sześciu lat. Środek ten przewidywał możliwość nieuwzględnienia przy obliczaniu podatku od działalności gospodarczej wartości dzierżawnej sprzętu, wyposażenia i specjalnych instalacji służących do przeładunku w portach, przy czym możliwość ta podlegała pewnym warunkom i była ograniczona do lat 2010–2015. W związku ze zniesieniem podatku od działalności gospodarczej możliwość ta stała się bezprzedmiotowa, a ponadto została uchylona ustawą budżetową na 2010 r.
- (11) Jeżeli chodzi o podatkową część zgłoszenia dotyczącą stopniowego i ograniczonego w czasie obniżenia wartości dzierżawnej służącej do ustalenia kwoty podatków lokalnych od podmiotów prywatnych przejmujących sprzęt, wyposażenie i instalacje dużych portów morskich, władze francuskie poinformowały w piśmie z dnia 2 lipca 2010 r., że wspomniane obniżenie odnosi się również do podatku od nieruchomości przedsiębiorstw podlegających terytorialnemu podatkowi od działalności gospodarczej⁽⁶⁾, który zastępuje podatek od działalności gospodarczej. Władze francuskie przekazały Komisji dane czterech przedsiębiorstw będących beneficjentami⁽⁷⁾ tego środka i kwotę wynikającą z tego systemu ulgi podatkowej w odniesieniu do każdego z nich.
- (12) Ze zaktualizowanych danych liczbowych dotyczących otrzymanych ulg podatkowych wynikało, że trzy z wymienionych przedsiębiorstw otrzymały zwolnienie z podatku w kwocie nieprzekraczającej pułapu określonego w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i art. 88 Traktatu do pomocy de minimis⁽⁸⁾, wynoszącego dwieście tysięcy EUR w okresie trzech kolejnych lat podatkowych. Nie było tak w przypadku czwartego z wymienionych przedsiębiorstw.
- (13) W tym kontekście i w wyniku różnych kontaktów z Komisją władze francuskie postanowiły ograniczyć ulgę przyznawaną przedsiębiorstwom w zastosowaniu środka wymienionego w motywie 11 do pułapu określonego w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1998/2006, zgodnie z warunkami ustanowionymi w tym rozporządzeniu.
- (14) Pismem z dnia 20 stycznia 2011 r. władze francuskie poinformowały Komisję o przyjęciu art. 36 korygującej ustawy budżetowej na rok 2010 r. nr 2010-1658 z dnia 29 grudnia 2010 r.⁽⁹⁾, zgodnie z którym stosowanie stopniowego obniżenia podatku przewidzianego w ramach reformy portowej uzależnione jest od przestrzegania rozporządzenia (WE) nr 1998/2006. Władze francuskie poinformowały również Komisję o wycofaniu zgłoszenia w zakresie powyższej części podatkowej reformy portowej.
- (15) Komisja przyjmuje do wiadomości wycofanie przez władze francuskie zgłoszenia w odniesieniu do całego instrumentu podatkowego. Niniejsza decyzja dotyczy wyłącznie procedury przekazania sprzętu, wyposażenia i specjalnych instalacji służących do przeładunku w portach, która była przedmiotem decyzji Komisji z dnia 8 kwietnia 2009 r. Niniejsza decyzja nie dotyczy warunków eksploatacji sprzętu, wyposażenia i specjalnych instalacji służących do przeładunku w portach przed ich przekazaniem lub po ich przekazaniu.

2. OPIS ŚRODKA

2.1. Kontekst

- (16) Przedmiotowy środek jest częścią reformy portowej, która jest przedmiotem ustawy o reformie portowej⁽¹⁰⁾. Celem reformy jest poprawa wyników i konkurencyjności francuskich portów morskich (w Dunkierce, Hawrze, Nantes Saint Nazaire, La Rochelle, Bordeaux i Marsylii).

⁽⁶⁾ Zgodnie z ustawą budżetową na rok 2010 nr 2009-1673 z dnia 30 grudnia 2009 r. (JORF n° 0303 z 31.12.2009) ustanawia się terytorialny podatek od działalności gospodarczej składający się z opłaty od nieruchomości przedsiębiorstw i opłaty od wartości dodanej przedsiębiorstw.

⁽⁷⁾ Société d'Équipement du Terminal de Normandie (SETN), Générale de Manutention Portuaire (GMP), Compagnie Nouvelle de Manutention portuaire (CNMP) i STMC6.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 379 z 28.12.2006, s. 5.

⁽⁹⁾ Wspomniany przepis, który zmienia art. 1518 Aa ogólnego kodeksu podatkowego dotyczący ustanawiania podatków lokalnych, wszedł w życie w dniu 1 stycznia 2011 r. i ma więc zastosowanie od pierwszego roku zwolnienia. W art. 1518 Aa dodano akapit w brzmieniu: „Możliwość obniżenia jest uzależniona od przestrzegania rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy de minimis”.

⁽¹⁰⁾ Ustawa nr 2008-660 z dnia 4 lipca 2008 r. w sprawie reformy portowej (zob. przypis 4).

(17) W tym kontekście celem ustawy o reformie portowej jest:

- ponowne zdefiniowanie zadań portów autonomicznych, które we Francji kontynentalnej otrzymują nazwę „duże porty morskie”⁽¹¹⁾;
- modernizacja zarządzania dużymi portami morskimi,
- organizacja koordynacji między portami z tego samego wybrzeża lub położonych na tej samej osi rzecznej;
- uproszczenie i racjonalizacja przeładunków portowych zgodnie z modelem głównych portów europejskich wraz z ustanowieniem zintegrowanych operatorów terminali odpowiedzialnych za wszystkie operacje przeładunkowe.

(18) Zadania dużych portów morskich będą ukierunkowane na działania podlegające administracji publicznej (bezpieczeństwo, ochrona i policja portowa) oraz na funkcje powiązane z zagospodarowaniem terenu portu. Natomiast zintegrowani operatorzy terminali będą odpowiedzialni za wszystkie operacje przeładunkowe w celu poprawy wydajności tych operacji.

(19) Władze francuskie uściśliły, że przeniesienie działalności przeładunkowej prowadzonej jeszcze przez duże porty morskie na podmioty prywatne w ramach procedury przekazania wyposażenia w dużych portach morskich wpisuje się w kontekst uproszczenia i racjonalizacji działalności przeładunkowej w portach. Władze francuskie poinformowały również, że reforma umożliwi zbliżenie systemu francuskiego do modelu europejskiego, w którym funkcje władz portowych i operatora portowego są wyraźnie rozdzielone, a operatorem często jest przedsiębiorstwo prywatne.

2.2. Procedura przekazania wyposażenia

(20) Duże porty morskie przestają eksploatować sprzęt, wyposażenie i specjalne instalacje służące do przeładunku w portach (zwane dalej „wyposażeniem do działalności

przeładunkowej”), które przejmują przedsiębiorstwa prywatne zgodnie z procedurą sprzedaży opisaną w art. 9 ustawy o reformie portowej.

(21) Zgodnie z tym przepisem⁽¹²⁾ procedura sprzedaży wyposażenia do działalności przeładunkowej i przekazania praw rzeczowych do niego przypisanych składa się z kilku etapów:

— najpierw duży port morski negocjuje zasady przeniesienia wyposażenia do działalności przeładunkowej z podmiotami, które regularnie korzystały z usług portu lub dokonały znaczących inwestycji w terminal;

— jeżeli nie będzie żadnych chętnych podmiotów lub negocjacje nie zakończą się w terminie trzech miesięcy, duży port morski ogłasza zaproszenie do składania wniosków w ramach przejrzystej i niedyskryminującej procedury;

— jeżeli zaproszenie do składania wniosków będzie bezskuteczne, a projekt strategiczny dużego portu morskiego przewiduje taką sytuację, port może stworzyć spółkę zależną, której powierzy daną działalność. Po upływie pięcioletniego okresu ogłasza się ponowne zaproszenie do składania wniosków. W wyniku zaproszenia do składania wniosków z wyłonionymi operatorami zostaną zawarte umowy w sprawie terminalu.

⁽¹²⁾ „I. — Procedura sprzedaży wyposażenia, o którym mowa w art. 7 i przekazania praw rzeczowych do niego przypisanych jest następująca: 1° Jeżeli podmiot lub podmioty inwestował lub inwestowały już w terminal lub, systematycznie używając wyposażenia, przeprowadziły znaczną liczbę operacji w terminalu, na ich wniosek prowadzone są z nimi negocjacje w sprawie przeniesienia. 2° W przypadku braku podmiotów określonych w pkt 1° lub jeżeli negocjacje nie zostaną zakończone w terminie trzech miesięcy od momentu przyjęcia strategicznego projektu lub rozporządzenia, o których mowa w art. 8, duży port morski ogłasza zaproszenie do składania wniosków. Następnie prowadzi otwarte negocjacje z kandydatami, których wyłania się w ramach przejrzystej i niedyskryminującej procedury. Po zakończeniu negocjacji duży port morski wybiera podmiot, z którym podpisuje umowę w sprawie terminalu. Umowa, która jest równoznaczna z pozwoleniem na zajmowanie własności publicznej, może przewidywać cele transportowe. 3 Jeżeli zaproszenie do składania ofert, o którym mowa w pkt 2, będzie bezskuteczne, a projekt strategiczny przewiduje taką sytuację, duży port morski powierza działalność spółce zależnej na okres nieprzekraczający pięciu lat. Po upływie tego okresu port ogłasza nowe zaproszenie do składania wniosków. W przypadku bezskutecznego zaproszenia spółka zależna kontynuuje działalność, jeżeli projekt strategiczny przewiduje taką sytuację. Proces opisany powyżej jest powtarzany tyle razy, ile jest to konieczne, każdorazowo w terminie nieprzekraczającym pięciu lat, do czasu skutecznego przeprowadzonego zaproszenia do składania wniosków.”

⁽¹¹⁾ W wyniku reformy porty morskie zostaną podzielone na dwie kategorie: duże porty morskie czyli dawne porty autonomiczne i pozostałe porty handlowe, tzw. „porty zdecentralizowane” podlegające samorządom lokalnym.

- (22) Zgodnie z art. 9 ustawy o reformie portowej za nadzór nad prawidłowym przebiegiem i przejrzystością procedury przekazania wyposażenia odpowiada niezależna komisja krajowa⁽¹³⁾ – komisja krajowa ds. oceny przyjmowania wyposażenia portowego; (fr. commission nationale d'évaluation des cessions d'outillages portuaires, zwana dalej „CNECOP”). Jej rola polega na wydawaniu opinii w sprawie wyceny majątku przed jego przekazaniem. W tym kontekście komisja musi uwzględniać równowagę gospodarczą i perspektywy rozwoju działalności. Na potrzeby oceny CNECOP może również zlecić wycenę wartości majątku ekspertowi.
- (23) CNECOP wydaje opinie na podstawie projektów aktów przekazania, które muszą obowiązkowo znajdować się w dokumentacji przekazanej przez prezesów zarządu dużych portów morskich na mocy art. 9 ustawy o reformie portowej. Projekty zawierają opis wyposażenia będącego przedmiotem przekazania, cenę sprzedaży oraz warunki finansowania.
- (24) Bez opinii CNECOP nie można podpisać ostatecznego aktu przekazania. Jest to zwykła opinia (niewiążąca) publikowana na szczeblu krajowym i lokalnym.
- (25) Członkami CNECOP są: członek Trybunału Obrachunkowego, przedstawiciel samorządów lokalnych i wykwalifikowana osoba wybrana ze względu na jej kompetencje w dziedzinie działalności portowej. Przez całą kadencję oraz w terminie pięciu lat po jej zakończeniu obowiązują również zasady dotyczące niełączenia funkcji członka CNECOP z innymi kierowniczymi funkcjami w organach zarządczych lub nadzorczych dużych portów morskich lub przedsiębiorstw prowadzących działalność przeładunkową, które są nabywcami wyposażenia o charakterze publicznym.

3. PRZYCZYNY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (26) W decyzji z dnia 8 kwietnia 2009 r. Komisja uznała, że nie można wykluczyć, iż przekazanie wyposażenia do działalności przeładunkowej w ramach procedury z wolnej ręki zawiera elementy pomocy. W tym względzie Komisja stwierdziła, że ocena CNECOP nie jest wiążąca. Wobec braku wiążącego charakteru opinii Komisja wyraziła wątpliwości co do faktu, czy majątek zostałby sprzedany po cenie rynkowej. Pytania Komisji budzi również niezależność członków CNECOP.
- (27) Jeżeli chodzi o ocenę zgodności procedury przekazania wyposażenia do działalności przeładunkowej z rynkiem wewnętrznym, Komisja uznała, że w niniejszym przypadku wydaje się, iż nie ma zastosowania żadne z odstępstw przewidzianych w art. 107 ust. 2 i 3 TFUE.

⁽¹³⁾ Zasady funkcjonowania komisji są określone w art. 6 i 7 dekretu nr 2008-1032 z dnia 9 października 2008 r. przyjętego na mocy ustawy o reformie portowej i zawierającego różne przepisy dotyczące portów.

- (28) W konsekwencji Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego, aby rozwiązać wątpliwości co do uznania procedury przekazania wyposażenia do działalności przeładunkowej za pomoc państwa i co do zgodności tego środka z rynkiem wewnętrznym.

4. UWAGI WŁADZ FRANCUSKICH

- (29) Jeżeli chodzi o charakter opinii wydawanej przez CNECOP, władze francuskie przypominają, że komisja składa się z czterech niezależnych członków, w tym przewodniczącego, wyznaczonego spośród członków Trybunału Obrachunkowego przez jego pierwszego prezesa i że wydaje ona opinię na temat dokumentacji przekazania wyposażenia publicznego, którą przekazują jej prezesi zarządów dużych portów morskich. Dokumenty te zawierają opis przeprowadzonej procedury z wolnej ręki, wykaz przekazanego majątku, projekt aktu przekazania wskazujący w szczególności przewidywaną cenę sprzedaży, a także planowane warunki eksploatacji terminalu.
- (30) Władze francuskie przypominają również, że CNECOP ma w szczególności za zadanie dopilnowanie, zgodnie z art. L. 3211-18 ogólnego kodeksu własności jednostek publicznych, aby wyposażenia publicznego nie przekazywano „ani nieodpłatnie, ani po cenie niższej od wartości rynkowej”, odpowiadając tym samym na wymóg przekazania majątku publicznego po cenie rynkowej.
- (31) Władze francuskie dodają, że wspomniana komisja wydaje zwykłą opinię, która zostanie podana do wiadomości publicznej w celu zapobieżenia wszelkim przypadkom przekazania po cenie niższej od ceny rynkowej i zobowiązują się w tym względzie do opublikowania wspomnianej opinii w dzienniku urzędowym ministerstwa ekologii, energii, zrównoważonego rozwoju i zagospodarowania przestrzennego na stronie internetowej ministerstwa, jak również, na poziomie lokalnym, jako obwieszczeń w każdym dużym porcie morskim. Władze francuskie twierdzą, że przekażą ponadto pismo każdemu prezesowi zarządu dużego portu morskiego, którego dyrektor odpowiada za ochronę interesów portu, przypominające zasady funkcjonowania CNECOP, jak również zasady przekazywania majątku publicznego, których mają oni obowiązek przestrzegać.
- (32) Władze francuskie dodają w tym kontekście, że zgodnie z art. L. 313-6 kodeksu organów sądowych ds. finansowych, prezesi zarządu podlegają grzywnie w wysokości mogącej sięgać podwójnej kwoty rocznego wynagrodzenia brutto lub rocznej płacy brutto, które im przysługiwały w chwili popełnienia przestępstwa, w przypadku jakiegokolwiek nieuzasadnionej korzyści, którą próbowali zapewnić lub zapewnić innej osobie, niezależnie od faktu, czy jest to korzyść majątkowa czy w naturze i czy powoduje szkodę dla skarbu państwa, samorządu terytorialnego lub zainteresowanego podmiotu.

- (33) Władze francuskie zobowiązują się ponadto do powiadomienia Komisji Europejskiej, przed podpisaniem aktu przekazania, o każdej decyzji prezesa zarządu dużego portu morskiego, która stanowiłaby odstępstwo od opinii CNECOP.
- (34) Jeżeli chodzi o kompetencje i niezależność członków CNECOP, władze francuskie przekazują Komisji życiorysy wszystkich czterech członków CNECOP, w tym życiorys przewodniczącego, i wyszczególniają kwalifikacje każdego z członków w zakresie kompetencji CNECOP. Według władz francuskich osoby te zaproponowano ze względu na ich znajomość procesu przekazywania majątku i prywatyzacji lub na ich doświadczenie w zakresie działalności portowej, co potwierdzone jest w życiorysach.
- (35) Władze francuskie przypominają w tym kontekście, że niezależność członków Trybunału Obrachunkowego wobec władzy ustawodawczej i władzy wykonawczej gwarantuje ustawa konstytucyjna z dnia 4 października 1958 r. i potwierdza decyzja rady konstytucyjnej 2001-448 DC z dnia 25 lipca 2001 r., a niezależność parlamentarzystów wobec władzy wykonawczej gwarantuje art. 16 Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela z dnia 26 sierpnia 1789 r., która zatwierdza zasadę rozdziału władz i figuruje w preambule konstytucji z dnia 4 października 1958 r.
- (36) Władze francuskie przypominają ponadto że zgodnie z art. 6 dekretu nr 2008-1032 z dnia 9 października 2008 r. przyjętego na mocy ustawy nr 2008-660⁽¹⁴⁾, dodatkową gwarancję niezależności członków CNECOP stanowią zasady stosujące się do nich przez całą ich kadencję i w terminie pięciu lat po jej zakończeniu, dotyczące niełączenia tej funkcji:
- z wszelkimi funkcjami członka rady dyrektorów, zarządu lub rady nadzorczej spółki prowadzącej działalność w zakresie przeładunku w portach, która nabywa wyposażenie portów publicznych, jak również z wykonywaniem działalności wynagradzanej przez takie przedsiębiorstwo; i
  - z wszelkimi funkcjami członka rady nadzorczej lub zarządu dużego portu morskiego.
- (37) Przypominają wreszcie, że zdolność CNECOP do wydawania ekspertyz można zwiększyć, ponieważ art. 7 dekretu nr 2008-1032 z dnia 9 października 2008 r. przewiduje możliwość skorzystania z pomocy eksperta w celu dokładniejszego oszacowania wartości majątku przed jego przekazaniem przedsiębiorstwu prowadzącemu działalność przeładunkową.

- (38) W świetle powyższego władze francuskie uważają, że procedury przekazania przewidziane w ustawie o reformie portów obejmują wszystkie gwarancje wystarczające w celu zapewnienia przeprowadzenia przekazania wyposażenia przeładunkowego w portach i praw rzeczowych do niego przypisanych według wartości rynkowej, a więc bez żadnego ukrytego elementu pomocy państwa.

5. UWAGI ZAINTERESOWANEJ STRONY I KOMENTARZE WŁADZ FRANCUSKICH DO UWAG ZAINTERESOWANEJ STRONY

- (39) ESPO podnosi, popierając stanowisko władz francuskich, że przedmiotowa reforma, ustanawiając model zwany „modelem gospodarza” (landlord model), przyczynia się do poprawy konkurencyjności francuskich portów, a także poprawy ogólnych wyników portów europejskich. Przeniesienie portowej działalności przeładunkowej przez duże porty morskie na podmioty prywatne umożliwi modernizację zarządzania dużymi francuskimi portami morskimi, dostosowując je do modelu najbardziej rozpowszechnionego w Unii Europejskiej i na świecie.
- (40) Ze względu na złożoność takiej reformy, a także jej skutki społeczne i finansowe, ESPO zwraca uwagę, że towarzyszenie zainteresowanemu państwu członkowskiemu przy tak poważnej reformie jest często jedynym sposobem uznania jej za dopuszczalną przez ogół zainteresowanych stron.
- (41) Chociaż ESPO nie chce dokonywać szczegółowej oceny uznania przedmiotowych środków za pomoc państwa, zauważa jednak, że warunki wyceny wyposażenia pozwalają na zapewnienie przeprowadzenia ich przekazania po cenie rynkowej.

- (42) Władze francuskie przyjęły do wiadomości uwagi ESPO.

6. OCENA ŚRODKA

- (43) W wyniku formalnego postępowania wyjaśniającego wszczętego na podstawie art. 108 ust. 2 TFUE i mając na uwadze argumenty przedstawione w tym zakresie przez władze francuskie oraz zainteresowaną stronę, Komisja uważa, że przedmiotowy środek nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
- (44) Zgodnie z art. 107 ust. 1 TFUE „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi”.

⁽¹⁴⁾ JORF nr 0237 z 10.10.2008 r.

- (45) Uznanie środka krajowego za pomoc państwa zakłada, że zostały spełnione łącznie następujące warunki: 1) przedmiotowy środek stanowi przyznanie korzyści przy użyciu zasobów państwowych; 2) wspomniana korzyść jest selektywna; 3) przedmiotowy środek zakłóca konkurencję lub grozi jej zakłóceniem i może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi ⁽¹⁵⁾.
- (46) Należy przede wszystkim zauważyć, że w niniejszym kontekście, w celu wykluczenia wszelkiej korzyści, przedmiotowe dobra publiczne, mianowicie wyposażenie do działalności przeładunkowej w portach, należy sprzedać po cenie rynkowej.
- (47) W tym względzie Komisja zauważa, że sprzedaż wyposażenia do działalności przeładunkowej w portach nie odbywa się w ramach otwartej, przejrzystej, niedyskryminacyjnej i bezwarunkowej procedury przetargowej, ponieważ wspomnianą procedurę wprowadza się dopiero wtedy, gdy negocjacje z wolnej ręki z obecnymi już podmiotami gospodarczymi nie przyniosą skutku lub jeżeli podmiotów gospodarczych nie ma (zob. motyw 21).
- (48) Komisja stwierdza jednak, że w przypadku sprzedaży z wolnej ręki proponowana procedura przewiduje ustanowienie krajowej komisji ds. wyceny przekazywanych dóbr (CNECOP). Komisja zauważa, że CNECOP, przed przekazaniem, musi opublikować wartość majątku będącego przedmiotem sprzedaży.
- (49) W decyzji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego z dnia 8 kwietnia 2009 r. Komisja zauważyła, że z uwagi na niewiążący charakter opinii CNECOP, nie można wykluczyć sprzedaży majątku po cenie niższej od ceny rynkowej.
- (50) Uwzględniając wątpliwości Komisji, władze francuskie poinformowały ją pismami z dnia 20 stycznia 2010 r. i z dnia 24 marca 2010 r. o wysłaniu przez dyrektora ds. usług transportowych do wszystkich prezesów zarządu dużych portów morskich pism z dnia 16 marca 2009 r. i 18 stycznia 2010 r. wyjaśniających ramy negocjacji w sprawie przekazania wyposażenia przeładunkowego w portach i uściślających warunki, których należy przestrzegać do celów przekazania.
- (51) We wspomnianych pismach prezesów zarządu dużych portów morskich informuje się, z jednej strony, że CNECOP będzie zwracała się systematycznie do dużych portów morskich z prośbą o przeprowadzenie ekspertyzy w celu ustalenia wartości majątku podlegającego przekazaniu. W tym kontekście, przed przedłożeniem sprawy CNECOP, konieczne jest przeprowadzenie przez niezależnych rzeczoznawców niezależnej oceny technicznej wartości rynkowej wyposażenia portów, która znajdzie się w dokumentacji przedstawionej CNECOP.
- (52) Z drugiej strony prezesów zarządu dużych portów morskich informuje się, że „nawet jeżeli prawo nie nadaje opinii charakteru poświadczonego, nie dopuszcza się jej nieuwzględnienia”, a tym samym nie można podpisać żadnego aktu przekazania stanowiącego odstępstwo od opinii wydanej przez CNECOP. W przypadku wydania przez CNECOP negatywnej opinii należy „wznowić negocjacje, jeżeli data przedłożenia sprawy CNECOP [...] na to pozwala i w stosownym przypadku przedstawić nową dokumentację” lub „stwierdzić niepowodzenie negocjacji i rozpocząć procedurę zaproszenia do składania wniosków”.
- (53) Wskazuje się również, że przedstawiciele rządu w dużych portach morskich będą systematycznie sprzeciwiali się wszelkim uchwałom rady nadzorczej portu nieuwzględniającym opinii CNECOP i przypomina się prezesom zarządu dużych portów morskich, na jakie grzywny są narażeni w przypadku przyznania osobom trzecim nieuzasadnionej korzyści w ramach sprawowania przez nich funkcji.
- (54) Komisja uważa, że skierowane do prezesów zarządu dużych portów morskich zalecenia dotyczące konieczności przeprowadzenia niezależnej wyceny wyposażenia do działalności przeładunkowej przeznaczonego do przekazania i wiążącego charakteru opinii CNECOP pozwalają na zapewnienie przeprowadzenia sprzedaży przedmiotowego wyposażenia po cenie, która nie będzie niższa od ceny rynkowej.
- (55) Komisja zauważa, że ten stan rzeczy potwierdza fakt, że opinia CNECOP wymaga publikacji zarówno na szczeblu krajowym, co zapewniają organy krajowe, jak i na szczeblu lokalnym, co zapewniają zainteresowane porty. Wspomniane publikacje mają pozwolić w stosownych przypadkach na kwestionowanie warunków przekazania przedmiotowego wyposażenia do działalności przeładunkowej.
- (56) Jeżeli chodzi o niezależność i kwalifikacje członków CNECOP do celów wyceny przekazywanego majątku, władze francuskie przekazały Komisji życiorysy czterech członków CNECOP, w tym jej przewodniczącego.
- (57) W tym względzie należy stwierdzić, że jednego z członków, członka Trybunału Obrachunkowego, zaproponował na przewodniczącego CNECOP pierwszy prezes Trybunału Obrachunkowego i że osoba ta posiada doświadczenie zawodowe związane bezpośrednio z gospodarką morską. Władze francuskie przypominają w tym kontekście, że niezależność członków Trybunału Obrachunkowego wobec władzy ustawodawczej i władzy wykonawczej gwarantuje ustawa konstytucyjna z dnia 4 października 1958 r. i potwierdza decyzja rady konstytucyjnej 2001-448 DC z dnia 25 lipca 2001 r.

⁽¹⁵⁾ Zob. na przykład wyrok Trybunału z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie *Ministero dell'Economia e delle Finanze przeciwko Cassa di Risparmio di Firenze* (C-222/04, Zb.Orz. str. I-289, pkt 129).

- (58) Członek CNECOP będący przedstawicielem samorządów terytorialnych posiada wiedzę fachową związaną bezpośrednio z portami morskimi. Władze francuskie przypominają w tym kontekście, że niezależność parlamentarzystów wobec władzy wykonawczej gwarantuje art. 16 Deklaracji Praw Człowieka i Obywatela z dnia 26 sierpnia 1789 r., która zatwierdza zasadę rozdziału władz i figuruje w preambule konstytucji z dnia 4 października 1958 r.
- (59) Jeżeli chodzi o dwóch członków zaproponowanych jako osoby posiadające kwalifikacje, z ich życiorysu wynika wyraźnie, że jeden z nich posiada kompetencje w dziedzinie portów, natomiast drugi kompetencje w zakresie przekazywania majątku publicznego.
- (60) Władze francuskie podniosły również, że zgodnie z art. 6 dekretu nr 2008-1032 z dnia 9 października 2008 r. ⁽¹⁶⁾ do członków CNECOP mają zastosowanie zasady niełączenia funkcji przez całą ich kadencję i w terminie pięciu lat po jej zakończeniu (zob. motyw 36).
- (61) Komisja stwierdza, że zasady niełączenia funkcji stanowią w niniejszej sprawie dodatkową gwarancję niezależności członków CNECOP.
- (62) Na podstawie przedstawionych elementów i w szczególnych okolicznościach niniejszej sprawy Komisja uważa, że obowiązek dokonania przez niezależnych rzeczoznawców wyceny wartości rynkowej wyposażenia, na podstawie której posiadający kwalifikacje i niezależni członkowie CNECOP wydadzą wiążącą opinię, pozwala, w założeniu, zagwarantować, iż procedura przekazania odbędzie się zgodnie z warunkami rynkowymi.
- (63) Z zastrzeżeniem ścisłego przestrzegania warunków i okoliczności wymienionych w tytule 6 *Ocena środka*, z powyższego wynika, że nie ma podstaw do uznania, że przekazanie wyposażenia do działalności przeładunkowej w portach, które odbywa się w kontekście sprzedaży z wolnej ręki, może spowodować przyznanie korzyści gospodarczej nabywcy tego wyposażenia. Nie byłoby tak jednak w przypadku ewentualnych transakcji indywidualnych, które nie przestrzegałyby ściśle powyższych warunków.

7. WNIOSKI

- (64) W świetle ogółu powyższych uwag Komisja

- odnotowuje wycofanie zgłoszenia dotyczącego obydwu środków towarzyszących zgłoszonych w ramach części podatkowej reformy portów i określonych w motywie 2 niniejszej decyzji;
- uznaje, że procedura przekazania sprzętu, wyposażenia i specjalnych instalacji służących do przeładunku w portach, które były również przedmiotem decyzji Komisji z dnia 8 kwietnia 2009 r., opisanych w motywach od 16 do 25 niniejszej decyzji nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Środek pomocy w postaci przeniesienia wyposażenia służącego do działalności przeładunkowej w portach na podmioty prywatne, który Francja planuje wprowadzić w życie w ramach reformy portowej przewidzianej w ustawie nr 2008-660 z dnia 4 lipca 2008 r. nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Niniejszym zezwala się zatem na wdrożenie przedmiotowego środka pomocy.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Francuskiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 czerwca 2011 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

⁽¹⁶⁾ Dekret nr 2008-1032 z dnia 9 października 2008 r. przyjęty na mocy ustawy nr 2008-660 z dnia 4 lipca 2008 r. o reformie portów i zawierający różne przepisy dotyczące portów.